

Tiistai 12. joulukuuta 2017

P8_TA(2017)0487

Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen 2017: kansalaisten oikeuksista vahvempia demokraattisen muutoksen unionissa**Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. joulukuuta 2017 katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017: kansalaisten oikeuksista vahvempia demokraattisen muutoksen unionissa (2017/2069(INI))**

(2018/C 369/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 24. tammikuuta 2017 annetun komission kertomuksen ”Kansalaisten oikeuksista vahvempia demokraattisen muutoksen unionissa – Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017” (COM(2017)0030),
- ottaa huomioon komission 24. tammikuuta 2017 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 25 artiklan mukaisesti laatiman kertomuksen ”Edistyminen kohti tosiasiallista unionin kansalaisuutta vuosina 2013–2016” (COM(2017)0032),
- ottaa huomioon komission vuonna 2015 teettämän, unionin kansalaisuutta koskeneen julkisen kuulemisen tulokset sekä vuonna 2015 tehtyjen, vaalioikeuksia ja kansalaisuutta koskeneiden Eurobarometri-tutkimusten tulokset,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 6 ja 9–12 artiklan, SEUT 18–25 artiklan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11, 21, ja 39–46 artiklan,
- ottaa huomioon SEU 2 artiklassa vahvistetun oikeusvaltion kunnioittamisen,
- ottaa huomioon SEU 3 artiklan 2 kohdassa vahvistetun henkilöiden vapaan liikkuvuuden,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 44 artiklassa vahvistetun oikeuden esittää vetoamus,
- ottaa huomioon SEUT 165 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT 227 artiklassa vahvistetun oikeuden esittää vetoamus,
- ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa,
- ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta,
- ottaa huomioon 29. helmikuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät palvelujen ja tavaroiden sisämarkkinastrategiasta ⁽¹⁾ ja erityisesti asiakirjan, joka koskee Lissabonissa 18. syyskuuta 2015 pidetyn SOLVIT-keskusten epävirallisen kokouksen tuloksia ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Neuvoston asiakirja 6622/16.

⁽²⁾ Neuvoston asiakirja 14268/15.

Tiistai 12. joulukuuta 2017

- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2013 EU-kansalaisia: sinun oikeutesi, sinun tulevaisuutesi ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 12. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman EU-asioiden oppimisesta koulussa ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 6. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman ”Unionin lainsäädännön soveltamisen valvonta – Vuosikertomus 2014” ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle adoptioihin liittyvistä rajatylittävistä näkökohdista ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 2. maaliskuuta 2017 antamansa päätöslauselman ⁽⁵⁾ Kansalaisten Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta (uudelleenlaadittu) (COM(2016)0411),
- ottaa huomioon vetoamusvaliokunnan mietinnön lasten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä käsittelevän työryhmänsä toiminnasta ⁽⁶⁾ ja erityisesti siinä esitetyt päätelmät,
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2016 antamansa päätöslauselman vetoamusvaliokunnan toiminnasta vuonna 2015 ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon vetoamusvaliokunnan 23. maaliskuuta 2017 antaman lausunnon ⁽⁸⁾ ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan 1. kesäkuuta 2017 antaman lausunnon ⁽⁹⁾ komission kertomuksesta EU:n lainsäädännön soveltamisen valvonnasta 2015,
- ottaa huomioon vetoamusvaliokunnan vuonna 2016 ja 2017 järjestämät kuulemistilaisuudet ja erityisesti sen yhdessä LIBE-, PETI- ja EMPL-valiokuntien kanssa 11. toukokuuta 2017 järjestämän yhteisen julkisen kuulemisen, joka koski unionin kansalaisten tilannetta ja oikeuksia Yhdistyneessä kuningaskunnassa, sen 11. lokakuuta 2016 järjestämän julkisen kuulemisen, joka koski esteitä, joita unionin kansalaisilla on heidän käyttäessään vapauttaan liikkua ja työskennellä sisämarkkinoilla, sen 4. toukokuuta 2017 järjestämän kuulemisen, joka koski syrjinnän torjuntaa ja alaikäisten suojelemista, komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston ja parlamentin LIBE-, PETI-, AFCO- ja JURI-valiokuntien yhdessä 15. maaliskuuta 2016 järjestämän yhteisen julkisen kuulemisen, joka koski unionin kansalaisuutta käytännössä, ja LIBE- ja PETI-valiokunnan yhdessä 29. kesäkuuta 2017 järjestämän yhteisen kuulemisen, joka koski valtiottomuutta,
- ottaa huomioon PETI-valiokunnan 23. helmikuuta 2016 järjestämän julkisen kuulemisen, joka koski EU:n perusoikeuskirjan soveltamisalan mahdollista laajentamista (51 artikla), 21. kesäkuuta 2016 järjestämän julkisen kuulemisen, joka koski avoimuutta ja tiedonvälityksen vapautta EU:n toimielimissä, 22. kesäkuuta 2017 järjestämän julkisen kuulemisen, joka koski kansalaisten luottamuksen ja uskon palauttamista Euroopan yhdentymiseen sekä aiemmin tällä toimikaudella järjestetyt kuulemiset, jotka koskivat vetoomusoikeutta (23. kesäkuuta 2015) ja eurooppalaista kansalaisaloitetta (26. helmikuuta 2015),
- ottaa huomioon selvitykset, jotka parlamentin politiikkayksikkö C teki vetoamusvaliokunnan pyynnöstä vuosina 2016 ja 2017 ja jotka koskivat unionin kansalaisilla ja heidän perheillään olevia vapaan liikkuvuuden ja oleskeluoikeuden esteitä, vastaanotetuissa vetoamuksissa ilmenneitä syrjintätapauksia, brexitin vaikutuksia vetoomusoikeuteen ja vetoamusvaliokunnan toimivaltaan, tehtäviin ja toimintaan sekä vetoamusvaliokunnan suojelijan roolia pantaessa täytäntöön YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista,

⁽¹⁾ EUVL C 378, 9.11.2017, s. 146.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0106.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0385.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0013.

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0063.

⁽⁶⁾ PE 601.177v04-00.

⁽⁷⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0512.

⁽⁸⁾ PE 597.698v03-00. Katso myös mietintö A8-0265/2017.

⁽⁹⁾ PE 603.107v02-00. Katso myös mietintö A8-0265/2017.

Tiistai 12. joulukuuta 2017

- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon vetoamusvaliokunnan mietinnön ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A8-0385/2017),
- A. ottaa huomioon, että unionin kansalaisuus ja siihen liittyvät oikeudet otettiin alun perin käyttöön Maastrichtin sopimuksessa vuonna 1992 ja että niitä tehostettiin sittemmin joulukuussa 2009 voimaan tullessa Lissabonin sopimuksessa ja perusoikeuskirjassa;
- B. toteaa, että kansalaisuuden toteutuminen edellyttää etukäteen annettavia takeita kaikista ihmisoikeuksista, etenkin taloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurisista oikeuksista, ja näiden oikeuksien toteutumista;
- C. toteaa, että on välttämätöntä pyrkiä saavuttamaan kaikki EU:n perussopimuksissa asetetut tavoitteet, kuten täystyöllisyys ja sosiaalinen edistys, jotta voidaan mahdollistaa unionin kansalaisuudesta juontuvien oikeuksien ja vapauksien aito toteutuminen;
- D. toteaa, että unionin kansalaisuus saadaan jäsenvaltion kansalaisuuden kautta ja että viimeksi mainittua säännellään kansallisella lainsäädännöllä; toteaa, että samalla tästä käsitteestä aiheutuu oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka vahvistetaan unionin oikeudessa ja jotka eivät ole riippuvaisia jäsenvaltioista; toteaa, että edellä mainitusta syystä seuraa myös, että jäsenvaltiot ja niiden valtiontasoa alemman tason viranomaiset eivät voi rajoittaa näitä oikeuksia ja velvollisuuksia perusteettomasti; toteaa, että maan kansalaisuuden myöntämisestä päätettäessä jäsenvaltioiden olisi sovellettava unionin oikeuden periaatteita, kuten oikeasuhteisuus- ja syrjimättömyysperiaatetta, joita kumpaakin on käsitelty laajalti Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä; ottaa huomioon, että perussopimusten nojalla toimielinten on kohdeltava kaikkia unionin kansalaisia yhdenvertaisesti;
- E. katsoo unionin kansalaisten luottavan siihen, että jäsenvaltiot ja niiden valtiontasoa alemmat viranomaiset noudattavat sekä yhteisön oikeutta että kansallista lainsäädäntöä, koska heille kuuluvasta unionin kansalaisuudesta juontuvien oikeuksien tehokas toteutuminen edellyttää sitä;
- F. toteaa, että unionin kansalaisuutta edistävät toimet nivoutuvat demokratian laadun parantamiseen unionissa, perusoikeuksien ja -vapauksien toteutumiseen käytännössä sekä jokaiselle kansalaiselle kuuluvaan mahdollisuuteen osallistua demokraattiseen toimintaan unionissa;
- G. toteaa, että jäsenvaltioiden rajojen yksipuolinen muuttaminen on ainakin vastoin SEU 2 artiklaa, 3 artiklan 2 kohtaa ja 4 artiklan 2 kohtaa, ja lisäksi se vaarantaa kaikkien unionin kansalaisuudesta juontuvien oikeuksien toteutumisen;
- H. toteaa, että Lissabonin sopimuksessa vakiinnutettiin unionin kansalaisuutta koskevat luovuttamattomat oikeudet ja takeet, kuten vapaus matkustaa, työskennellä ja opiskella toisessa unionin jäsenvaltiossa, osallistua Euroopan tason poliittiseen toimintaan, edistää yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuuden kunnioittamista sekä saada suojelua syrjinnältä, etenkin kansallisuuteen perustuvalta syrjinnältä; toteaa, että viime vuosikymmeninä jatkuvasti yleistynyt vapaa liikkuvuus unionissa on johtanut eri kansallisuuksia edustavien uusperheiden, myös lapsiperheiden, muodostumiseen; toteaa tämän olevan sinällään myönteinen suuntaus, joka vakiinnuttaa unionin kansalaisuuden asemaa, mutta siitä aiheutuu myös erilaisia tarpeita ja haasteita eri aloilla, mukaan lukien oikeudelliset näkökohdat;
- I. toteaa, että kaavailtu Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista (brexit) on korostanut unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien merkitystä ja niiden olennaista roolia miljoonien unionin kansalaisten arjessa ja että unionissa on havahduttu siihen, että brexit saattaa vähentää kummankin osapuolen oikeuksia, mikä koskee erityisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvia kolmea miljoonaa unionin kansalaista, ja unionissa asuvia 1,2:ta miljoonaa Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaista;
- J. toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan tapahtumista, pakolaisten humanitaarisesta kriisistä, korkeasta työttömyysasteesta ja köyhyydestä sekä muukalaisvihan ja rasmin voimistumisesta unionissa on seurannut se, että luottamus unionin järjestelmään ja koko eurooppalaisuuden hankkeeseen on heikentynyt;

Tiistai 12. joulukuuta 2017

- K. toteaa, että oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja tämän oikeuden käyttö ovat unionin kansalaisuudelle keskeisiä ja että tämä vapaus täydentää unionin sisämarkkinoiden muita vapauksia; toteaa, että etenkin Euroopan nuoret ovat erityisen kiintyneitä vapaaseen liikkuvuuteen, jota pidetään tunnettuuden ja suosion perusteella unionin myönteisimpänä saavutuksena rauhan varmistamisen jälkeen;
- L. toteaa, että kuten lukuisat vetoamukset osoittavat, eri jäsenvaltiot ovat loukanneet vapaan liikkuvuuden oikeutta ja sen toteutumista karkottaessaan tai uhatessaan karkottaa unionin kansalaisia alueeltaan;
- M. toteaa, että kuten komissiolle ja SOLVITille osoitetut vetoamukset ja valitukset osoittavat, unionin kansalaisilla on merkittäviä hankaluuksia heidän käyttäessään perusoikeuksiaan ja -vapauksiaan; toteaa tämän johtuvan vakavista talous- ja työllisyysongelmista, joita jäsenvaltioiden hallinnolliset rasitteet ja byrokratia pahentavat entisestään, sekä virheellisistä tiedoista ja/tai jäsenvaltioiden viranomaisten yhteistyön puutteellisuudesta;
- N. toteaa, että unionin kansalaisuutta ilmentää osuvimmin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklaan kirjattu periaate, jossa kielletään sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, omaisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä; toteaa, että syrjintäkielto on myös ratkaiseva osatekijä vapaan liikkuvuuden oikeutta käytettäessä, kuten vetoamukset osoittavat;
- O. toteaa, että vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien kunnioittaminen on yksi perussopimuksiin kirjatusta unionin perusarvoista; ottaa huomioon, että noin 8 prosenttia unionin kansalaisista kuuluu johonkin kansalliseen vähemmistöön ja noin 10 prosenttia puhuu alueellista kieltä tai vähemmistökieltä; katsoo, että vähemmistöjen tehokasta suojelua on vahvistettava;
- P. ottaa huomioon, että kansalaisten oikeuksien ja demokraattisten instituutioiden lujittamiseen sisältyy syrjinnän ja sukupuolten eriarvoisuuden torjuminen kestävästä kehityksen tavoitteiden mukaisesti;
- Q. ottaa huomioon, että naisten aliedustus päätöksentekotehtävissä, erityisesti politiikassa ja yritysten johtokunnissa, estää valmiuksien kehittämistä ja heikentää naisten osallistumista unionin demokraattiseen toimintaan;
- R. ottaa huomioon, että naisten osallistumiseen poliittiseen päätöksentekoon ja poliittiseen johtamiseen vaikuttavat edelleen monenlaiset esteet, kuten sukupuoleen perustuvien stereotyyppien sitkeys sekä äskettäisen talouskriisin seuraukset ja sen aiheuttamat kielteiset vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon;
- S. ottaa huomioon, että sukupuoleen perustuvan väkivallan ja perheväkivallan uhrien suojelussa on koko unionissa edelleen merkittäviä aukkoja, kun kyse on rajatylittävistä perhekiistoista;
- T. ottaa huomioon, että naisten kohtaama syrjintä eri puolilla unionia on tasa-arvon este; ottaa huomioon, että naiset ovat edelleen aliedustettuina äänestäjinä sekä johtavissa asemissa niin vaaleilla valituissa viroissa, julkishallinnossa, tiedeyhteisössä ja tiedotusvälineissä kuin yksityisellä sektorillakin; ottaa huomioon, että naisten kohtaama moninainen syrjintä ja köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä kärsivien naisten suhteeton määrä estävät heitä käyttämästä täysimääräisesti kansalaisoikeuksiaan;
- U. toteaa, että oikeus esittää vetoamus Euroopan parlamentille on kirjattu SEUT 20 ja 227 artiklaan, ja perusoikeuskirjan 44 artiklaan ja se on yksi unionin kansalaisuuden pilareista ja toiseksi tunnetuin unionin kansalaisuuteen liittyvä oikeuksista ja että kyseessä on kanava, jonka kautta kansalaiset ja unionin toimielimet ovat keskinäisessä vuorovaikutuksessa prosessissa, jonka on oltava avoin ja demokraattinen;
- V. toteaa, että unionin kansalaisten perusoikeudet voitaisiin taata soveltamalla uutta lähestymistapaa perusoikeuskirjan 51 artiklaan;

Tiistai 12. joulukuuta 2017

- W. toteaa, että Euroopan kansalaiset ovat suoraan edustettuina Euroopan parlamentissa ja että heillä on demokraattinen oikeus asettua ehdokkaaksi ja äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa myös siinä tapauksessa, että he asuvat toisessa jäsenvaltiossa; painottaa, että vapaan liikkuvuuden oikeuttaan käyttäneiden unionin kansalaisten oikeutta äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa ja paikallisvaaleissa ei ole helpotettu eikä edistetty yhdenvertaisesti kaikissa jäsenvaltioissa; toteaa eri vetoomusten osoittaneen, että byrokraattiset esteet ja hallinnolliset tai muun luonteiset puutteet heikentävät toisessa jäsenvaltiossa asuvien mahdollisuuksia käyttää äänioikeuttaan kotijäsenvaltionsa kansallisissa tai alueellisissa vaaleissa; toteaa, että eräät kansalaiset, kuten vammaiset henkilöt, eivät ole voineet käyttää tätä demokraattista oikeuttaan jäsenvaltioissa, jotka ovat ratifioineet vammaisia henkilöitä koskevan YK:n yleissopimuksen mutta laiminlyöneet velvollisuutensa uudistaa vaalilainsäädäntöään siten, että vammaiset henkilöt voivat käyttää äänioikeuttaan;
- X. ottaa huomioon, että kansalaisilla on yhdessä kaikista jäsenvaltioista peräisin olevien unionin muiden kansalaisten kanssa oikeus käynnistää eurooppalainen kansalaisaloite tai kannattaa sitä, jolloin he voivat olla mukana määrittämässä unionin lainsäädäntöohjelmaa; pitää eurooppalaista kansalaisaloitetta (jäljempänä ”kansalaisaloite”) tärkeänä suoran ja osallistuvan demokratian välineenä, joka antaa kansalaisille mahdollisuuden osallistua aktiivisesti unionin politiikkojen ja lainsäädännön muotoiluun; toteaa, että sen olisi oltava avoin ja vaikuttava; toteaa, että tämän oikeuden käyttö on toistaiseksi ollut epätydyttävää;
- Y. toteaa, että Schengen-alueen luominen ja Schengenin säännösten sisällyttäminen EU:n puitekehykseen ovat parantaneet huomattavasti vapaata liikkuvuutta unionissa ja että ne ovat yksi Euroopan yhdentymisprosessin suurimmista saavutuksista; ottaa huomioon, että Euroopan unionin neuvosto vahvisti 9. kesäkuuta 2011 antamissaan päätelmissä N:o 9166/3/11 ja 9167/3/11 Bulgarian ja Romanian Schengen-alueeseen liittymisen arviointiprosessin menestyksekkään päätökseen saattamisen ja niiden teknisen valmiuden siihen;
- Z. katsoo, että turvallisuus on yksi EU:n suurimmista huolenaiheista; katsoo, että EU:n olisi saatava kansalaisensa kokemaan, että heidän vapauttaan suojellaan ja heidän turvallisuutensa taataan koko EU:n alueella, ja että samalla sen olisi taattava, että myös heidän vapauksiaan ja oikeuksiaan kunnioitetaan ja suojellaan; katsoo, että terrorismi on maailmanlaajuinen uhka, johon on puututtava tehokkaasti paikallisin, kansallisin ja unionin laajuisin toimin, jotta voidaan taata unionin kansalaisten turvallisuus;
- AA. ottaa huomioon, että yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä edustusta vailla oleville unionin kansalaisille kolmansissa maissa annettavan konsuliviranomaisten suojelun helpottamiseksi 20. huhtikuuta 2015 annettuun neuvoston direktiiviin (EU) 2015/637⁽¹⁾ johtaneessa komission vaikutustenarvioinnissa (SEC(2011)1556) todetaan, että lähes seitsemän miljoonaa unionin kansalaista matkustaa unionin ulkopuolelle paikkoihin tai asuu unionin ulkopuolisissa paikoissa, joilla niiden kotijäsenvaltiolla ei ole suurlähetystä eikä konsulaattia; toteaa, että edustusta vailla olevien unionin kansalaisten määrän odotetaan kasvavan vähintään kymmeneen miljoonaan vuoteen 2020 mennessä; toteaa, että unionin kansalaisella on oikeus saada kolmannen maan alueella, jossa kansalaisen kotijäsenvaltiolla ei ole edustusta, suojelua minkä tahansa jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion omilla kansalaisilla;
1. panee merkille unionin kansalaisuutta vuonna 2017 käsittelevän komission katsauksen, jossa luetellaan lähivuosien painopisteitä toiminta-aloittain; muistuttaa, että unionin oikeuden asianmukainen soveltaminen on sekä jäsenvaltioiden että unionin toimielinten vastuulla; korostaa tässä yhteydessä komission olennaista roolia sen valvoessa SEUT 258–260 artiklan täytäntöönpanoa; toteaa, että painopisteillä on reagoitava tehokkaasti kansalaisten huolenaiheisiin ja että kolmelle seuraavalle vuodelle tarvitaan hyvin määriteltäviä ja konkreettisia sitoumuksia ja toimia; kehottaa komissiota nopeuttamaan unionin oikeuden voimaan saattamista hyödyntäen kaikkia käytettävissä olevia välineitä ja mekanismeja;
2. toteaa, että oikeus esittää vetoomuksia, oikeus saattaa tapauksia Euroopan oikeusasiamiehen käsiteltäväksi ja oikeus tutustua asiakirjoihin ja rekistereihin ovat unionin kansalaisuuden olennaisia ja konkreettisia osatekijöitä, jotka lisäävät päätöksenteon avoimuutta; toivoo siksi, että näitä oikeuksia edistetään ja korostetaan unionin kansalaisuutta koskevassa komission katsauksessa olennaisina osatekijöinä ja että niitä käsitellään siinä huolellisesti;

(¹) EUVL L 106, 24.4.2015, s. 1.

Tiistai 12. joulukuuta 2017

3. korostaa, että vetoomusoikeuden tehokas käyttö helpottui vuoden 2014 loppupuolella, kun Euroopan parlamentti paransi vetoomusten käsittelyä ja vetoomusvaliokunta otti käyttöön portaalin, jonka avulla vetoamukset voidaan esittää yksinkertaisella tavalla ja niitä voidaan hallinnoida tehokkaammin, kuten vetoomusvaliokunnan vuosikertomuksista käy ilmi; edellyttää, että hankkeen seuraavat vaiheet saatetaan suunnitelmien mukaisesti viipymättä päätökseen, koska näin mahdollistetaan se, että vetoamuksen esittäjät ja kannattajat voivat seurata vetoomusprosessin jatkotoimia paljon interaktiivisemmin;
4. korostaa kansalaisuutta koskevien oikeuksien menestyksekkään toteutumisen edellyttävän, että jäsenvaltiot vaalivat kaikkia perusoikeuskirjaan kirjattuja oikeuksia ja vapauksia; tähdentää, että demokraattisen ja osallistavan hallinnon hyväksyminen, mahdollisimman suuri avoimuus ja kaikkien kansalaisten suora osallistuminen päätöksentekoprosesseihin lujittavat viime kädessä unionin kansalaisuutta; kehottaa jäsenvaltioita lisäämään unionin kansalaisten tietoa heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä edistämään sitä, että nämä oikeudet toteutuvat ja niitä kunnioitetaan yhtäläisesti sekä alkuperämaassa että muissa jäsenvaltioissa; korostaa, että eräät jäsenvaltiot ovat jättäytyneet unionin perussopimusten tiettyjen osien ulkopuolelle, mikä johtaa tosiasiallisesti kansalaisten oikeuksien väliin eroihin;
5. pitää erittäin valitettavana, että koko unionissa sovellettavan syrjinnänvastaisen direktiivin hyväksymisessä ei ole tapahtunut merkittävää edistymistä liki vuosikymmeneen; kehottaa kaikkia unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita käynnistämään asiaa koskevat uudelleen erittäin kiireellisenä asiana; panee merkille komission pyrkimykset tukea aktiivisesti neuvottelujen päätökseen saattamista;
6. katsoo, että syrjinnän torjumista koskevien unionin politiikkojen vaikuttavuutta olisi parannettava ja jäljelle jääneet esteet olisi poistettava; suosittaa, että komissio päivittää kaksi ensimmäistä syrjinnänvastaista direktiiviä (neuvoston direktiivi 2000/43/EY ja neuvoston direktiivi 2000/78/EY) tehdäkseen niistä yhdenmukaisia perussopimusten nykyversioiden ja perusoikeuskirjan kanssa;
7. edellyttää, että unionin ja jäsenvaltioiden tasolla hyväksytään vaikuttava oikeudellinen järjestelmä ja koordinoituihin toimenpiteisiin, jotta voidaan varmistaa sosiaaliturvan korkea taso sekä pysyvät työpaikat, joista maksetaan riittävästi palkkaa; pitää tätä elintärkeänä, jotta voidaan vahvistaa unionin kansalaisuudesta juontuvia perusvapauksia ja -oikeuksia;
8. korostaa, että unionin ja jäsenvaltioiden tasolla hyväksytyt säästötoimenpiteet ovat voimistaneet taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta, mikä on rajoittanut tuntuvasti unionin kansalaisuudesta juontuvien perusoikeuksien ja -vapauksien toteutumista;
9. muistuttaa 14. syyskuuta 2017 hyväksymistään tarkistuksista⁽¹⁾ ja komission ehdotuksesta kattavaksi direktiiviksi, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (COM(2015)0615), mukaan lukien eri liikennemuodot; suosittelee, että lainsäädäntövallan käyttäjät nopeuttavat eurooppalaisen esteettömyysäädännön hyväksymistä; pitää tervetulleena toimielinten sopimusta, joka on saatu aikaan Marrakeshin sopimuksen sisällyttämisestä unionin tekijänoikeuslainsäädäntöön, ja jota vetoomusvaliokunta on kannattanut vuodesta 2011 lähtien, ja pyytää jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita ratifioimaan kyseisen sopimuksen nopeasti; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista (jäljempänä ”vammaisyleissopimus”) sekä allekirjoittamaan sen pöytäkirjan; kannattaa sitä, että vastavuoroisesti tunnustetun EU:n vammaiskortin käyttö laajennetaan mahdollisimman moneen jäsenvaltioon; kannustaa jäsenvaltioita helpottamaan vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden liikkuvuutta unionissa; painottaa, että on tarpeen parantaa unionin verkkosivustojen esteettömyyttä vammaisia henkilöitä varten;
10. kehottaa komissiota toteuttamaan aktiivisempia toimenpiteitä hlbt-henkilöihin kohdistuvan syrjinnän ja homofobian torjumiseksi määrittelemällä konkreettisia toimia, jotka on toteutettava kansallisella tasolla ja Euroopan tasolla; kehottaa samalla unionin toimielimiä valvomaan hlbt-henkilöiden oikeuksia tiiviimmin ja edistämään unionissa hlbt-henkilöiden ja heidän perheidensä oikeuksien tunnustamista rajojen yli;
11. muistuttaa, että naisten ja miesten tasa-arvon periaate voi toteutua ainoastaan sisällyttämällä sukupuolinäkökulma strategisesti kaikkeen unionin politiikkaan, mukaan lukien strateginen toimintaohjelma 2016–2019 sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi; kehottaa komissiota edistämään seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen täysipainoista saatavuutta kaikissa jäsenvaltioissa; kehottaa komissiota toteuttamaan tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä syrjinnän lakkauttamiseksi ja

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit P8_TA(2017)0347.

Tiistai 12. joulukuuta 2017

unionissa oleviin naisiin kohdistuvien syrjivien ja stereotyyppioita ylläpitävien lausuntojen torjumiseksi; toteaa jälleen kerran, että kaikkialla Euroopassa on panostettava kansalaisuuteen ja kansalaisyhteiskunnan sekä sukupuolten tasa-arvoa koskevaan koulutukseen; kiinnittää huomiota unionissa ilmeneviin sukupuolten palkka- ja eläke-eroihin, jotka heikentävät miljoonien naisten mahdollisuuksia todelliseen taloudelliseen riippumattomuuteen; korostaa, miten tärkeää on, että nuoret, etenkin naiset ja tytöt, osallistuvat politiikkaan, ja edellyttää komissiolta ja jäsenvaltioilta lisätoimia, joilla kannustetaan tällaiseen osallistumiseen;

12. pitää myönteisenä, että komissio ehdottaa, että unioni allekirjoittaa Istanbulin yleissopimuksen ja saattaa yleissopimukseen liittymisen päätökseen; pitää kuitenkin valitettavana, että rajoittuminen kahteen alueeseen – asioihin, jotka koskevat oikeusyhteistyötä rikosasioissa sekä turvapaikkaa ja palauttamiskieltoa – synnyttää oikeudellista epävarmuutta EU:n liittymisen soveltamisalasta; kehottaa jäsenvaltioita vauhdittamaan Istanbulin yleissopimuksen ratifiointia ja täytäntöönpanoa koskevia neuvotteluja; kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä ratifioineet kyseistä yleissopimusta, tekemään niin pikaisesti, ja kehottaa komissiota ehdottamaan direktiiviä, jolla torjutaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa; suhtautuu myönteisesti työn ja yksityiselämän yhdistämistä koskevaan komission pakettiin ja kehottaa kaikkia toimielimiä toteuttamaan nämä toimenpiteet mahdollisimman pian; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään naisten pääsemistä johtoasemiin ja naisedustusta johtoasemissa ja toteuttamaan erityisiä toimia, joilla reagoidaan heikossa asemassa olevien kansalaisten moniperusteiseen syrjintään, jotta kansalaiset voivat käyttää kansalaisuudesta juontuvia oikeuksiaan esimerkiksi tarkoituksenmukaisten strategioiden avulla; kehottaa neuvostoa tehostamaan toimia naisten johtokuntapaikkoja koskevan direktiivin käsittelyn jatkamiseksi; pyytää jälleen kerran komissiota hyväksymään sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan strategisen toimintaohjelman 2016–2019 tiedonantona;

13. muistuttaa, että perinteiset vähemmistöt ovat eläneet Euroopan mantereella jo vuosisatojen ajan rinnatusten enemmistökulttuurien kanssa; korostaa, että unionin toimielinten on omaksuttava aktiivisempi rooli vähemmistöjen suojelussa, esimerkiksi edistämällä aihetta käsitteleviä kokouksia, seminaareja ja päätöslauselmia ja toteuttamalla konkreettisia hallinnollisia toimia unionin toimielimissä; katsoo, että EU:n olisi asetettava korkeat vähemmistönsuojelunormit kansainvälisissä oikeudellisissa välineissä, kuten Euroopan neuvoston oikeudellisissa välineissä, kodifioituista normeista alkaen ja että nämä normit olisi juurrutettava demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeudet kaikkialla unionissa takaavaan oikeudelliseen kehykseen; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan täysimääräisesti ja viipymättä kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen ja alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan sekä panemaan perussopimukset täytäntöön vilpittömässä mielessä; muistuttaa myös tarpeesta panna täytäntöön Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) puitteissa kehitetyt periaatteet; pitää valitettavana kaikkea retoriikkaa, jolla lietsotaan syrjintää kansallisuuteen vedoten; kannustaa kansallisia hallituksia löytämään pysyviä ratkaisuja ja edistämään unionin virallisten kielten ohella kielellistä monimuotoisuutta kaikissa jäsenvaltioissa ja koko unionissa, sillä niin perussopimuksissa kuin perusoikeuskirjassa viitataan kansallisten vähemmistöjen suojelemiseen sekä syrjimiseen kielellisin perustein;

14. on hyvin huolissaan siitä, että niin monet romanit Euroopassa ovat syrjivän syntymärekisteröinnin uhreja, minkä vuoksi heillä ei ole henkilötodistusta, ja että heiltä evätään olennaiset peruspalvelut oleskelumaissaan, mikä tarkoittaa käytännössä heidän kaikkien oikeuksiensa epäämistä unionissa; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan välittömästi tämän tilanteen korjaavia toimenpiteitä, jotta romaneille voidaan turvata ihmisen perusoikeudet ja kaikki unionin kansalaisuuteen perustuvat oikeudet; kehottaa komissiota arvioimaan ja seuraamaan tilannetta jäsenvaltioissa ja käynnistämään toimet sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi ja suojelemiseksi, joiden kansalaisuutta ei ole tunnustettu ja joilla ei ole henkilötodistusta;

15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ehdottamaan erityisiä toimenpiteitä, joilla poistetaan vapaan liikkuvuuden esteitä, kuten parlamentti esitti 15. maaliskuuta 2017 antamassaan päätöslauselmassa EU:n kansalaisten vapautta liikkua ja työskennellä sisämarkkinoilla rajoittavista tekijöistä ⁽¹⁾ ja 28. huhtikuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa lapsen edun turvaamisesta EU:ssa Euroopan parlamentille esitettyjen vetoomusten perusteella ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0083.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0142.

Tiistai 12. joulukuuta 2017

16. kehottaa komissiota seuraamaan jatkuvasti direktiivin 2004/38/EY soveltamista jäsenvaltioissa ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisten esteiden poistamiseksi vapaan liikkuvuuden tieltä; suhtautuu myönteisesti unionin kansalaisten vapaan liikkuvuuden oikeutta koskevaan sähköisen oppimisen työkaluun, koska se auttaa paikallisviranomaisia ymmärtämään paremmin vapaan liikkuvuuden mukanaan tuomia oikeuksia ja velvollisuuksia;

17. arvostaa komission toimia erilaisten unionia ja sen kansalaisilleen suomia oikeuksia koskevien tietolähteiden ja neuvontapisteiden, kuten Europe Direct -verkoston, Sinun Eurooppasi -portaalin ja Euroopan oikeusportaalin, käytettävyyden ja esteettömyyden parantamiseksi, jotta yksityishenkilöt voivat saada paremmin tietoa oikeuksiensa käyttämisestä unionin kansalaisina; panee merkille komission ehdotuksen, joka koskee yhteistä digitaalista palveluväylää, jonka avulla kansalaiset saavat helposti ja reaaliaikaisesti tietoja ja tukipalveluja ja ongelmanratkaisuneuvoja, jotka koskevat oikeuksien käyttämistä sisämarkkinoilla;

18. kehottaa komissiota lujittamaan SOLVIT-verkostoa parantamalla yksiköidensä ja kansallisten keskustusten vuorovaikutusta pyrkien varmistamaan, että ratkaisemattomia ja toistuvia tapauksia seurataan paremmin ja että unionin lainvalvontavälineiden, kuten EU PILOT -menettelyn ja valitusten käsittelyä koskevan CHAP-menettelyn, välinen yhteydenpito on tiiviimpää; kehottaa samalla jäsenvaltioita edistämään SOLVIT-verkostoa ja sen palveluja ja muita muutoksenhakua ja kansalaisten osallistumista koskevia mekanismeja unionin kansalaisten keskuudessa niin unionin tasolla (esimerkiksi parlamentin vetoamusvaliokunnan, Euroopan oikeusasiamiehen tai eurooppalaisen kansalaisaloitteen avulla) kuin alueellisella tasolla (esimerkiksi alueelliset tai paikalliset oikeusasiamiehet, vetoamusvaliokunnat tai kansalaisten käynnistämät lainsäädäntöaloitteet);

19. kannattaa sitä, että komissio sitoutui unionin kansalaisuutta vuotta 2017 koskevassa katsauksessaan järjestämään koko unionissa unionin kansalaisuudesta juontuvia oikeuksia koskevan tiedotus- ja valistuskampanjan, jotta kansalaisia voitaisiin auttaa olemaan paremmin perillä oikeuksistaan; korostaa, että kansalaisten olisi saatava kaikki tarvittavat tiedot, joilla lujitetaan aidosti unionin kansalaisuutta, ja että kyseiset tiedot olisi esitettävä selkeästi ja ymmärrettävästi, jotta kansalaiset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä perussopimusten mukaisten oikeuksiensa ja perusoikeuskirjassa taattujen oikeuksien käyttämisestä; suosittelee avoimuuden edistämistä ja ennakoivaa konsulttipuuta tähän parhaiten soveltuvimpina välineinä sekä asianmukaisten tietojen julkaisemista, joka on välttämätöntä tulokkaiden asettautumisen helpottamiseksi;

20. muistuttaa, että terveydenhuoltopalvelujen saatavuus, sosiaaliturvajärjestelmien koordinointi ja ammattitutkintojen tunnustaminen muissa jäsenvaltioissa ovat niitä aloja, joilla unionin kansalaisilla on usein hankaluuksia, ja edellyttää komissiolta tarmokkaita toimenpiteitä tällaisten tilanteiden korjaamiseksi;

21. on huolissaan siitä, että kansalaisten poliittinen tyytymättömyys on voimistunut; korostaa, että etusijalle on asetettava muukalaisvihan, rasismin, syrjinnän ja vihapuheen torjuminen;

22. toteaa, että vastuu toimista, joilla kasvatetaan Euroopan parlamentin vaalien äänestysprosenttia, kuuluu sekä unionille että jäsenvaltioille; kannustaa jäsenvaltioita edistämään demokraattiseen toimintaan osallistumista tiedottamalla kansalaisille paremmin, eri kanavia hyödyntäen ja puhuttelevin ilmaisin näiden oikeudesta asettua ehdokkaaksi ja äänestää paikallisvaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa ja poistamalla mahdolliset osallistumisen esteet, kuten taloudellisen, sosiaalisen tai kielellisen syrjinnän, vilpilliset käytänteet tai korruption; kehottaa jäsenvaltioita poistamaan vammaisia henkilöitä koskevan esteettömyyden esteet ja helpottamaan muualla kuin tavanomaisella äänestyspaikkakunnallaan asuvien, työskentelevien tai opiskelevien kansalaisten äänestämistä kaikissa vaaleissa esimerkiksi ottamalla käyttöön sähköistä tunnistautumista ja äänestämistä koskevia ratkaisuja;

23. katsoo, että vaalisäädöksen uudistaminen saattaa tarjota ainutlaatuisen tilaisuuden tehdä unionista demokraattisempi; korostaa, että tuhannet eurooppalaiset ovat samaa mieltä; muistuttaa, että on tarpeen edistää osallistumista Euroopan parlamentin vaaleihin lisäämällä Euroopan tason poliittisten puolueiden näkyvyyttä ja että unioni ja jäsenvaltiot ovat yhdessä vastuussa Euroopan parlamentin vaalien eurooppalaisen luonteen vahvistamisesta; kannustaa neuvostoa sisällyttämään edellä mainitun vaalisäädöksen tarkistamiseen sukupuolinäkökulman huomioon ottavat ja sukupuolijakaumaltaan tasapainoiset luettelot; pyytää komissiota reagoimaan valituksiin, jotka koskevat äänioikeuden käyttämistä Euroopan parlamentin vaaleissa ja kunnallisvaaleissa, laatimaan konkreettisen toimintasuunnitelman sähköisen äänestämisen käyttöön ottamiseksi Euroopan parlamentin vaaleissa mahdollisimman pian ja huolehtimaan siitä, että järjestelmä on laajemmin kaikkien unionin kansalaisten käytettävissä; kehottaa jäsenvaltioita tekemään kaikkensa, jotta unionin jäsenvaltiossa pysyvästi oleskelevia henkilöitä, joilla ei ole minkään maan kansalaisuutta, voidaan kannustaa hyväksymään vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisuus, jotta nämä voivat käyttää kaikkia unionin kansalaisuudesta

Tiistai 12. joulukuuta 2017

juontuvia oikeuksia; katsoo, että toiseen jäsenvaltioon muuttavilla unionin kansalaisten olisi voitava käyttää äänioikeuttaan lähtömaansa kansallisissa vaaleissa; kehottaa jäsenvaltioita, jotka epäävät äänioikeuden kansalaisilta, jotka haluavat asua toisessa jäsenvaltiossa pitkään, helpottamaan heidän tilannettaan, jotta heillä säilyisi oikeus äänestää kansallisissa vaaleissa; kehottaa komissiota toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta vammaiset henkilöt voivat käyttää äänioikeuttaan ilman minkäänlaista syrjintää; kannattaa mahdollisuutta ottaa henkilöllisyyden osoittavien kansallisten asiakirjojen ohella käyttöön eurooppalainen henkilötodistus;

24. panee merkille uusimman eurooppalaista kansalaisaloitetta koskevan komission tiedonannon (COM(2017)0482), johon sisältyy ehdotus 16. helmikuuta 2011 annetun asetuksen (EU) N:o 211/2011 muuttamisesta sen toimivuuden parantamiseksi; toivoo, että asetuksen muuttaminen johtaa avoimempaan, tehokkaampaan ja käyttäjäystävällisempään eurooppalaista kansalaisaloitetta koskevaan välineeseen, samalla kun varmistetaan kansalaisten demokraattinen ja laajempi osallistuminen eurooppalaiseen keskusteluun ja ohjelmien määrittämiseen; korostaa parlamentin merkittävää lainsäädäntöroolia sekä komission kanssa tehtävän hyvän yhteistyön merkitystä asetusta muutettaessa; kehottaa komissiota sisällyttämään asetukseen säännöksiä, joilla muutetaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen käsiteltäväksi ottamisen ehtoja, rekisteröintivaatimuksia sekä tarkastelumenettelyjä;

25. pitää unionin kansalaisuutta koskevien etujen mukaisena, että komissio toteuttaa toimia, joita tarvitaan Euroopan kulttuurisen ulottuvuuden lujittamiseen; kannustaa rahoittamaan Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta innovoivampia hankkeita, joilla saattaa olla järjestelmävaikutuksia; ehdottaa, että Kansalaisten Eurooppa -ohjelman rinnalle kehitetään sitä täydentävä Eurooppaan tutustumisen ohjelma;

26. ehdottaa unionin kansalaisuuden ja sen toteutumisen lujittamiseksi, että komission olisi kannustettava paikallisviranomaisia nimeämään Eurooppa-asioihin perehtyneitä neuvonantajia, koska kyseinen taso on kansalaisille läheisin;

27. suosittelee, että komissio ottaa päätoimipaikoillaan, mukaan lukien jäsenvaltioissa olevat toimistot, käyttöön saapumisrekisterin, jotta kansalaiset voivat asianmukaisin takein kääntyä minkä tahansa unionin toimielimen puoleen kirjallisesti tai henkilökohtaisesti;

28. suosittelee, että komissio ottaa yhteistyössä postin yleispalvelun tarjoajien kanssa käyttöön viestintäjärjestelmän, jossa varmennetaan sisältö, ajankohta ja lähettäjä, jotta kansalaiset voivat asianmukaisin takein kääntyä unionin toimielinten puoleen kirjallisesti ja etäviestintänä;

29. katsoo, että perusoikeuskirjan 11 artiklan kirjattu sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, vapaat tiedotusvälineet sekä moniarvoisten puheenvuorojen julkaiseminen yhteiskunnassa ja tiedotusvälineissä ovat erottamaton osa tervettä demokratiaa ja siten SEU 2 ja 6 artiklan nojalla perussopimusten mukainen EU-jäsenyyden perusta; korostaa, että on määriteltävä selkeästi unionin politiikka, jolla reagoidaan unionin vastaiseen propagandaan ja virheellisiin tietoihin ja jolla vaalitaan julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuutta hallituksista; ehdottaa, että kaikissa jäsenvaltioissa varataan tietty vähimmäisaika julkisen yleisradiotoiminnan lähetyksistä sisällölle, jossa käsitellään EU-asioita; ehdottaa, että unionin toimielimet alkavat kehittää eurooppalaisia televisiokanavia, jotka harjoittavat lähetystoimintaa kaikissa jäsenvaltioissa ja kaikilla unionin virallisilla kielillä, ja että kansalaisille opetetaan medialukutaitoa jo pienestä pitäen; kannattaa lehtikirjoitusten ja multimediatuotannon levittämistä kaikilla unionin virallisilla kielillä; korostaa tässä yhteydessä, että on jatkettava eurooppalaisten toimittajien valistamista;

30. toteaa, että kielellinen monimuotoisuus ja avoimuus ovat tärkeitä keinoja saada kansalaiset lähentymään unioniin ja osallistumaan sen toimintaan; panee merkille, että 30 prosenttia Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2016 päätökseen saattamista tutkimuksista koskee asiakirjojen saatavuutta, ja kehottaa siksi edistämään asiakirjojen saatavuutta koskevaa oikeutta ja käännettävää mahdollisimman monet asiakirjat kaikille unionin virallisille kielille; kannattaa kansalaisten kanssa käytävän vuoropuhelun tehostamista ja kannustaa julkisiin keskusteluihin, jotta voidaan parantaa kansalaisten ymmärrystä siitä, miten unioni vaikuttaa heidän arkeensa, ja jotta he voivat osallistua keskusteluihin siten, että televisio-ohjelmiin varataan aikoja kohdeyleisöille; edellyttää väärinkäytösten paljastamista koskevaa monialaista direktiiviä, jolla tarjotaan asianmukaiset väylät ja menettelyt tällaisista tapauksista ilmoittamista varten;

Tiistai 12. joulukuuta 2017

31. kannattaa julkisen palvelun kulttuurin edistämistä unionin toimielimissä ja kansallisissa instituutioissa ja katsoo, että unionin olisi näytettävä esimerkkiä soveltamalla korkeatasoisimpia hallinnollisia ja avoimuutta koskevia vaatimuksia perusoikeuskirjan 41 artiklan mukaisesti; ehdottaa, että jäsenvaltioissa olevat unionin paikallistoimistot muutetaan keskitetyiksi asiointipisteiksi, jotka tarjoavat unionin kansalaisille kattavia palveluja, jotta voidaan vähentää byrokratiata ja sen luomia esteitä unionin kansalaisten oikeuksien toteutumiselle; korostaa "vain yhden kerran" -hankkeen merkitystä ja toteaa, että sillä poistetaan tarpeetonta räsistä eurooppalaisilta yrityksiltä, joita pyydetään esittämään samat tiedot ja asiakirjat uudelleen, kun ne toimivat rajojen yli;

32. korostaa, että kaikkien saatavilla oleva opetus on ratkaisevassa asemassa, kun tuleville unionin kansalaisille tiedotetaan heidän oikeuksistaan; painottaa, että Erasmus+-ohjelman avulla on tärkeää edistää sellaisten monialaisten taitojen kehittymistä, jotka lisäävät kulttuurien välistä ymmärtämystä ja aktiivista osallistumista monimuotoisissa yhteiskunnissa; kannustaa jäsenvaltioita lisäämään koulujen opetussuunnitelmissa kansalaiskasvatusta, jossa keskitytään erityisesti unionin kansalaisuuteen, ja mukauttamaan vastaavasti myös opettajankoulutusta; muistuttaa, että opettajia ja koulutusalan ammattilaisia on tuettava heidän sisällyttäessään opetukseensa tietoa unionin oikeuksista ja kansalaisuudesta; painottaa tässä yhteydessä, että on edistettävä ja kehitettävä verkkoalustoja, jotta kasvatusalan ammattilaiset voivat saada innovoivaa monikielistä opetusmateriaalia, jolla innostetaan ja motivoidaan oppilaita perehtymään unioniin; kehottaa komissiota käynnistämään unionin kansalaisuutta koskevan opetusstrategian, johon sisällytetään ehdotetut suuntaviivat sellaisen opetussuunnitelman kehittämiseksi, johon voisivat kuulua koulujen vierailut unionin toimielimissä;

33. muistuttaa, että unionin nykyisen oikeuden mukaan jäsenvaltion eroaminen unionista merkitsee kyseisen jäsenvaltion kansalaisille unionin kansalaisuuden menettämistä; pitää valitettavana, että erotessaan unionista Yhdistynyt kuningaskunta antaa kaikkien aikojen ensimmäisen esimerkin kansalaisista, jotka joutuvat luopumaan heille unionin perussopimuksissa myönnettyistä oikeuksista; korostaa, että tämän oikeuksien menettämisen odotetaan vaikuttavan tuntuvasti heidän arkeensa; korostaa, että mahdollisen sopimuksen olisi perustuttava kohtuuden, symmetrian, oikeudenmukaisen kohtelun, vastavuoroisuuden ja syrjimättömyyden periaatteisiin sekä unionin oikeuden jakamattomuuden kunnioittamisen kaikilta osin, mukaan lukien perusoikeuskirja ja sen voimaan saattamista koskeva järjestelmä; kehottaa kumpaakin neuvotteluosapuolta asettamaan etusijalle kaikki kansalaiset, joihin asia vaikuttaa, ja turvaamaan heidän oikeutensa; kehottaa neuvotteluosapuolia säilyttämään mahdollisimman laajalti kaikki johdetut sosiaaliset ja taloudelliset oikeudet ja perheoikeudet ja erityisesti terveydenhuoltoa koskevat oikeudet sen jälkeen, kun Yhdistynyt kuningaskunta on eronnut unionista;

34. ehdottaa, että toukokuun 9. päivästä tehdään yleinen vapaapäivä, jotta voidaan voimistaa eurooppalaista tunnetta eurooppalaiseen perheeseen kuulumisesta;

35. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan, että niiden kansallinen lainsäädäntö on riittävän selkeää ja yksityiskohtaista, jotta voidaan varmistaa, että kansalaisten ja heidän perheidensä oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen kunnioitetaan, järjestämään toimivaltaisille kansallisille viranomaisille asianmukaista koulutusta asiasta ja levittämään kohdennetusti asiasta kiinnostuneille osapuolille tarkkoja tietoja; kehottaa edistämään hyvää yhteistyötä ja nopeaa tietojenvaihtoa muiden kansallisten hallintojen kanssa, erityisesti kun on kyse rajatylittävistä vakuutus- ja eläkeasioista; edellyttää, että vastaanottavien jäsenvaltioiden ja asianomaisten konsulaattien yhteistyötä parannetaan, millä varmistetaan asianmukainen tukiverkosto ja rajatylittävien tapausten oikeudenmukainen käsittely, etenkin kun on kyse lasten huoltajuudesta; kehottaa komissiota antamaan lainsäädäntöehdotuksen adoptiopäätösten tunnustamisesta rajojen yli;

36. kehottaa Euroopan unionin neuvostoa ja Eurooppa-neuvostoa sallimaan kaikkien tarvittavat tekniset kriteerit täyttävien maiden liittyä Schengen-alueeseen, jotta kaikki unionin kansalaiset voivat hyödyntää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ilman rajatarkastusten luomia esteitä;

37. muistuttaa, että turvallisuutta koskevan unionin lainsäädännön olisi oltava ajan tasalla ja tuloksellinen ja tehokas turvallisuusuhkien syntymisen ehkäisemisessä ja havaitsemisessa sekä niihin vastaamisessa; pyytää panemaan viipymättä täytäntöön Euroopan turvallisuusagendan sekä tehostamaan tätä alaa koskevien olemassa olevien unionin oikeudellisten välineiden täytäntöönpanoa samoin kuin tietojenvaihtoa ja koordinoitua jäsenvaltioiden välillä ja unionin virastojen kanssa; on tyytyväinen komission aloitteisiin jäsenvaltioiden välisen turvallisuusyhteistyön tiivistämiseksi; korostaa, että terrorismin torjunnassa on tärkeää kunnioittaa täysimääräisesti perusoikeuksia; korostaa, että unionin sisäisten ja ulkoisten turvallisuuden alan toimien yhdenmukaistaminen on olennaisen tärkeää unionin kansalaisten tehokkaan suojelun kannalta;

Tiistai 12. joulukuuta 2017

38. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan sellaisen toimivan ja aidon turvallisuusunionin kehittämiseksi, joka pyrkii torjumaan kaikenlaiset terroristiuhat;
39. katsoo, että radikalismista luopuminen ja radikalisoitumisen ehkäiseminen ovat unionin ehdottomia painopistealueita, ja kannattaa erityisten alakohtaisten koulutukseen, vapaaehtoistyöhön kulttuuritoimintoihin ja nuorisotyöhön keskittyvien ohjelmien ja radikalismista luopumista edistävien ohjelmien tehostamista instituutioissa, paikallisyhteisöissä, kansalaisyhteiskunnassa, uskonnollisissa yhteisöissä ja aluehallinnoissa; katsoo, että tätä alaa koskevaan kokonaisvaltaiseen toimintalinjaan olisi liitettävä pitkän aikavälin ennakoivia radikalismista luopumista koskevia lainkäyttöalan menettelyjä; painottaa, että on tarpeen kehittää sosiaalista osallistamista koskevia strategioita ja syrjinnän vastaisia toimia; kehottaa jäsenvaltioita käsittelemään radikalisoitumista kokonaisvaltaisesti ja hyödyntämään komission aloitteesta perustetun radikalisoitumisen torjuntaverkoston asiantuntemusta; korostaa, että radikalisoitumisen ehkäisyä voidaan tukea myös rahoittamalla toimia unionin ohjelmilla, kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla, Horisontti 2020 -puiteohjelmalla ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelmalla;
40. kehottaa panemaan täysimääräisesti ja tehokkaasti täytäntöön direktiivin (EU) 2015/637, jotta varmistetaan unionin kansalaisille konsuliviranomaisten suojelu niissä kolmansissa maissa, joissa heidän jäsenvaltiollaan ei ole edustusta;
41. kehottaa komissiota tekemään ehdotuksen uudesta ja turvallisemmasta mallista unionin tilapäiselle matkustusasiakirjalle unionin ulkopuolella oleskeleville vailla edustusta oleville unionin kansalaisille, joiden passi on varastettu, kadonnut, tuhoutunut tai tilapäisesti pois käytöstä, jotta taataan, että he voivat palata kotiin turvallisesti;
42. korostaa, että rikollisuuden ja terrorismin uhreille on taattava asianmukaisen tason oikeudet ilman syrjintää koko unionissa, että heitä olisi kohdeltava kunnioittavasti ja ihmisarvoisesti ja että heidän olisi saatava yksilöllisten tarpeidensa ja perheidensä tarpeiden mukaista tukea; korostaa, että yhä suurempi määrä unionin kansalaisia on kärsinyt terrori-iskuista maassa, joka ei ole heidän kotimaansa, ja kehottaa näin ollen jäsenvaltioita laatimaan kiireellisesti pöytäkirjoja, joiden avulla voidaan auttaa Euroopassa oleskeleviä muita kuin unionin kansalaisia terrori-iskun tapauksessa terrorismin torjunnasta annetun direktiivin (EU) 2017/541 mukaisesti; painottaa, että on tarpeen antaa terrorismin uhrien suojelemista koskeva erillinen direktiivi;
43. pitää valitettavana yksityisoikeudellisiin tai sosiaalisiin seikkoihin, kuten perheoikeuteen ja eläkkeisiin, liittyviä rajat ylittäviä esteitä, joiden vuoksi monet kansalaiset eivät voi nauttia kaikilta osin unionin kansalaisuudesta;
44. pitää valitettavana, että vanhempien ja lasten muutoksenhakuaineet asumus- ja avioerojen tapauksissa eivät ole yhtäläiset jokaisessa jäsenvaltiossa, minkä vuoksi sadat vanhemmat Euroopassa ovat ottaneet yhteyttä vetoamusvaliokuntaan ja kehottaneet valiokuntaa toimimaan aktiivisemmin, vaikka sen toimivalta on tällä alalla hyvin rajallinen;
45. kehottaa vahvistamaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa sukupuoleen perustuvan väkivallan uhrien suojelu ja jotta lapsen etu voidaan ottaa huomioon rajatylittävissä perhekiistoissa;
46. pitää myönteisenä, että Euroopan nuoria varten on perustettu Euroopan solidaarisuusjoukot, ja edellyttää riittävää rahoitusta tälle aloitteelle, jotta laadukkaita työpaikkoja ei korvattaisi palkattomalla vapaaehtoistoiminnalla;
47. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään yhteistyö- ja koordinoitujen toimienpiteisiin, jotta voidaan tehokkaasti poistaa kaksinkertaisen verotuksen ja verosyrjinnän ongelmat rajat ylittävissä tapauksissa ja ottaa paremmin huomioon työntekijöiden rajatylittävän liikkuvuuden todellinen tilanne; katsoo, että kaksinkertaisen verotuksen kysymyksiin ei ole toistaiseksi paneuduttu riittävästi, vaan niitä käsitellään kahdenvälisen verosopimusten tai jäsenvaltion yksipuolisen toiminnan avulla, vaikka nämä kysymykset edellyttävät yhteensovitettuja ja oikein ajoitettuja toimia unionin tasolla;
48. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, Euroopan oikeusasiamiehelle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.